

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ-EGYLET SZAKLAPJA,

MINT

AZ „ERDÉLYI GAZDA“ ÖNÁLLÓ MELLÉKLETE.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

A méhészetre vonatkozó minden közlemény a „Méhészeti Közlöny“ szerkesztőségéhez czimzendő (O-vár, Bástya-utca 9. sz.)	A méhész-egyleti rendes tagsági díj 2 frt. körli tagsági díj 1 frt. A tagsági díjak Gebhardt Döme pénztárnoknak küldendők Kolozsvárt. A tagsági díj fizetési kötelezettség 5 évig tart. (Alapszabály 4. §.)	Egyleti tagok, a 2 frt rendes, illetőleg 1 frt körli tagsági díjért úgy az „Erdélyi Gazda“-t, mint a „Méhészeti Közlöny“-t díjtalanul kapják.
---	---	---

IV-ik évfolyam.

1889. február 1.

3. szám.

Az erdélyrészi méhész-egyletnek 1889. január-hó 27-én tartott közgyűlése.

Egyletünk f évi január 27-én délután tartotta meg az évi közgyűlést a gazd. egyesületi gyűlésteremben.

Elnökülte Bodor László alelnök. A tisztviselők közül jelen volt Szentgyörgyi Lajos főtitkár, Gebhardt Döme pénztárnok, Albu József igazgató alelnök, továbbá választmányi tagok Wieder József, Donáth Lajos és számosan a tagok közül.

Elnök a gyűlést következő beszéddel nyitotta meg: Tisztelt közgyűlés! Szokás az, hogy a tanácskozások sorrendje megnyitása előtt az elnöki beszéd visszaidézzék az elmúlt év eseményeit.

Őszintén megvallom, uraim, igen nehéz nekem most enek a feladatnak a teljesítése. Mert első sorban egy, mindnyájunk által mélyen érzett és sohasem feledhető sajnóvesztéséről kell megemlékeznem.

Kell-e mondanom, hogy mit veszítettünk, a kilencz hó előtt elbált elnökünk, Báró Bánffy Dánielben?

Mindnyájan érezzük a veszteség súlyát s érzem, erőltlen a szó befutni az irt, a mit maga után hagyott az elhunyt, közbecsülésben állott férfi.

Az ő elvesztése többszörösen sújt bennünket. Mert nemesak abban az elismerésben osztoztunk, mely megillette őt, mint hazafi, embert, a közügyek lelkes bajnokát: de tiszteltük és szerettük, mint elnökünket, ki, az egylet megalakulása óta haláláig, folytonosan, annak élén állott s nemesak azt köszönhetjük neki, hogy az elvetett mag erős gyökeret vert, hanem minden időben szíven hordozta annak ügyét. Osztozott velünk örömeinkben, ha lelkesített a munka sikere s buzdított, ha, néha-néha aggódtunk a haladást fékező közöny miatt. Halála óta üres ugyan az elnöki szék: de nem hisszük, hogy tagjaink hibául róják föl, ha a család, a kidőlt jó családapát egy éven túl is gyászolja.

A feledhetetlen elnök halálát a fájdalmas veszteségek egész hosszú sora követte.

Ez évben ragadta el a halál Br. Kemény Gábor t. Ő maga nem volt ugyan méhész, tudomásom szerint, de bölcsességével belátta, hogy az országiszerte pangásban lévő méhészet fölvirágoztatása, nagy horderejű nemzetgazdasági előnyöket ígér. Sokat áldozott, hogy a méhészetnek lendületet adjon. Neki köszönhetjük a jelentékeny állami segílyt, mely lehetővé tette a ma is fennálló és virágzó, minta-méhészet létesítését. E minta-méhészetről, minden dicsekvés nélkül elmondhatjuk, hogy az ország összes egylete között, az első helyen áll. A bölcs államférfi nem is csalódott. Mert minta-telepünk, azóta folyton igen jó gyakorlati oskolája a kezdőknek s a mellett állandó, biztos jövedelem forrása az egyletnek.

Az elmúlt évben veszítettük el Kriesch János, budapesti műegyetemi tanárt s egyszersmint az országos méhész-egyletnek, érdemekben gazdag, közbecsülésben álló, alelnököt, a „Méhészeti lapok“ szerkesztőjét. Halála országos veszteség, de a méhészet, különösen pedig az országos méhész-egylet vesztesége, — pótolhatatlan.

Ez évben hunyt el Juhász Pál, országosan ismert, érdemes veterán méhész; Hruszka Ferencz jelesünk, ki a mézpergetőt is felalálta; ezeken kívül még több kitűnő méhésztünk, úgy, hogy az 1888-ik évet, valóban a méhészet gyász esztendejének nevezhetnők.

De, hála a gondviselésnek, egyletünk múlt évi életéből nem hiányoztak a lelkesítő, örvendetes mozzanatok sem.

Mint örvendetes eseményt kell első sorban kiemelnem, hogy az egyleti tagok számának szaporulata, ez évben oly kedvező arányokat öltött, mielőtt, megalakulásunk óta még egyetlen évben se tapasztaltunk.

Két év előtti jelentésemben örömmel tudattam, hogy a tagok száma meghaladta a 300-at.

Most jelenthetem, hogy tagjaink száma felül van az hétszázán. Méhész-köreink száma pedig csak a múlt évben hárommal szaporodott, ugymint, a korondi, erdélyi és Homoródi körökkel. E fényes eredményért, kétségen kívül, első sorban elismeréssel kell adoznunk a

lelkes ügybarátoknak, a kik az eszmétől lelkesülve, nem szüntek meg küzdeni a nemes czélért. De másfelől befolyásolta a „M. közlöny“-nek az „E. gazdá“-val történt egyesítése is, miáltal lehetségessé vált, hogy tagjainknak, a két lap megküldésével, oly előnyöket biztosítsunk, minőt, tudtunkkal, Magyarországon egyetlen egyesület sem ad.

A fennebbi szerencsés körülménynek köszönhetjük azt is, hogy ma már egyesületünk, vagyonilag oly helyzetbe jutott, hogy anyagi gondok, többé nemesak nem zavarnak uttörő munkánkban, hanem gondoskodhatunk tartalék-tőkéről; sőt (most ugyan csak korlátok között, mérsékelten) de áldozatokat hozhatunk, ott, a hol a méhészet érdeke okvetlen megkívánja. Ugyanis: gondoskodtunk, hogy köreink, a tőlünk nyert segélyezés útján alapot teremthessenek minta-méhések felállítására czéljából. A jó eredmény már előismerésre méltó tényben nyilvánult is, mert a korondi kör, még ez évben elkészíti minta-méhesét s remélhető, hogy rövid időn, minden körünknek minta-méhese és könyvtára lesz.

Örvendetes tény, hogy költségvetésünkben, mely több év óta, a kiadási előiránnyal szemben, fedezet hiányt mutatott, 1889. évre már helyre állott az egyensúly; mert a legszerényebben 1296 frt 78 krban megállapított bevétellel szemben a kiadás 1284 frtban lett felvéve.

Azon eredmény mellett, a melyet egyesületünk terjeszkedésében volt szerencsés elérni; föl kell említenem azon örvendetes mozgalmat, mely, különösen a múlt évben, itt, a központon keltekkezett. Méhész-estélyeink által fel tudtuk kelteni az általános érdeklődést.

Valóban, lelkesítő a méhészeti kultúra terjesztésében fáradozó veteránok előtt, midőn, az ismeretterjesztő felolvasások, szabad előadások, kísérletek, a szó szoros értelmében zsufolásig megtöltik a termet. És még fokozza lelkesedésünket, örömlünket, az a körülmény, hogy a fiatal nemzedéket látjuk ott tömörülve. Az a nemzedék talál élvezetet előadásainkban, a melyet, a haza jövőjének kell tekintenünk s mely hivatva van, hogy majdan, ha az életpálya innen messze vidékre elszólitja: tovább és tovább terjessze az eszmét, melynek diadaláért oly régóta és anynyian küzdöttünk.

Most uraim, most merem mondani, hogy előre törekvő, nemes munkánkban a legbiztosabb talajon állunk, s nincs más óhajomásom, mint az, hogy azt a talajt tartsuk meg örökre! —

Elnök megnyitván a közgyűlést és Szentgyörgyi Lajos főtitkár olvasta fel jelentését, a melyet, sajnos, terünk szűk volta miatt, csak kivonatossan közölhetünk.

Visszapillantást vetve főtitkárunk azon nyolcz évre, melyet egyesületünk, megalakulása óta eltöltött: kiemelte azon tényezőket, melyek befolyásolták egyesületünk oly bámulatosan rohamos fejlődését.

Első sorban fölemliti, mint a fejlődés egyik fő rugóját, az egyesület kebelében, megalakulása óta fennálló jó egyetér-

tést. Versengtünk mi is — úgy monda — de az nemes versenyzés volt, az egyesület minden tagja első akarván lenni ott, a hol a közügy tette hívta. Melegen emlékezett meg továbbá elhunyt elnökünk, br. Bánffy Dánielről. Ő első volt azok között, kik egyesületünk bölcsőjét ringatták s az ő lelkes pártfogásának köszönhetjük nagyrészt, hogy egyesületünk megerősödött.

Fájt lelkének az, hogy bármennyire is igyekezett a közelebbi időkben államsegélyt eszközölni: hideg közönnyel utasított el egyesületi kérelmünkkel a Miniszterium által, — mely elbánás annyival inkább fájt, mert ő meg volt szokva ahhoz, hogy a mely dologban megindult, annak sikerre kellett jutnia.

Fájdalom és gyász éve vala hát ez a múlt Egyesületünknek, a mit, hogy mélyen érzett egyesületünk, meggyőzőleg beszél, tanuskodik arról az a körülmény, hogy április óta boldog emlékü elnöke székének betöltésére nem volt képes, nem akarta elhatározni magát. Hogy azonban bánatunk, a véghetetlen csapás még elviselhetetlenebbé váljék, október 23-án br. Kemény Gábor volt m. kir. miniszternek kellett sirba szállni, — annak a nagy férfinak, a kinek mint áldott emlékü miniszternek köszönhetjük úgy szólva minden mozgathatlan egyesületi vagyonunkat, atyai szivén fekvén az erdélyi részek kulturális érdekei. —

Igen sok egy évre ily két veszteség; de már ha el kellett költözniök, mi megnyugszunk Isten hatalmas és megfelfejthetetlen intézkedésében, — s hálát adunk mennyei Ő felségének is érte, hogy adta volt nekünk e két nagy szellemet, — e pár nemesen dobogó szívet s igérjük, hogy megőrizzük keblünkben emléküket — s megvédjük ama 99 méhecsaláddal bíró egyesületi méhest, mely az idők végéig hirdetendi a Br. Bánffy Dániel és Br. Kemény Gábor nagy nevét, mint élő emlék, néhány millió élő teremtményei zsongásában, sürgésében.

Áldott legyen emlékezetük! S könnyű a föld drága poraik fölött! Valósággal a tényezők szerencsés összetalálkozásának köszönhető, hogy visszatekintésünk pillanatában, önérzettel mondhatjuk el, hogy munkánkon — daczára a nagy csapásoknak -- Isten áldása volt. Hogy a lefolyt 8 évi ciklusban mi ménkát végzünk, arról időről-időre jót kívántunk adni s adtunk is, öt év lefolyása alatt az Erd. G.-ban, 1886. április, tehát már szinte 3 esztendő óta saját egy. közlönyünkben s megvagyunk győződve affelől, hogy ügyfeleink ez t a mi munkásságunkhoz hasonló érdeklődéssel kísérték s kísérhették annyival is inkább, mert annak csaknem minden mozzanatát igyekeztünk nyilvánossá, s a mennyiben csekély erőnktől telt, tanulságossá is tenni. Hogy azonban minden jó ügy idővel gyarapszik és tökéletesül, ennek bizonyossága a szóban levő is, — mert ha tisztelt közgyűlés összehasonlitjuk első éveinket ez utóbbi hárommal s különösen a legutóbbival, a midőn már t. i. szakközlönyvel is rendelkezünk, — úgy találjuk, hogy ez volt még eddig koronája mindannyinak, a mennyiben t. i. az ez évben eszközölt munkálkodásnak, úgy szellemi, mint anyagi tekintetben, sokszorosan föltúlmlja amazokét. —

Mert az első időkben csak innen hazulról — Kolozsvárról — osztogatta igazgató választmányunk áldásos utasításait; de ma már köreink és pedig szervezett köreink vannak a székely-kereszturin és segesvárin kívül, Székesszegegyvári vidékén, — Korond, Erdőd (Szathmármegye), Budapest, Homoród, Háromszék, Déva, Arad vidékén; s kilátásba lett helyezve még több is; de a melyek mozgató erők hiányában még mind csak a készülődéssel vannak elfoglalva.

Igen nagy mérvben emelte tagtársaink szaporulatát, — egy általában az egyletünk iránti érdeklődést lapunknak az Erdélyi Gazdával való egyesítése; s illetve az a körülmény, hogy havi folyóiratból kéthetessé változtattuk annak megjelenését. —

Nem szólunk e helyen arról, hogy mennyiben volt okadatolt a miniszteriumnak ama nyilvánítsa, a midőn államsegélyt kértünk, hogy lapunkra nincs szükség; nem mondjuk, hogy egyáltalában, mily hidegséget mutatnak ott fenn pár év óta irányunkban, erdélyiek irányában; de azt meg nem tilthatja senki, hogy mély fájdalomnak ne adhassunk kifejezést, e teljességgel meg nem érdemelt mellőztetésünk, magunkra hagyatottságunk közepette.

Elképzelheti a tisztelt közgyűlés a mondottak után ig, választmányunk helyzetét. Igaz ugyan, hogy a közelebbi pár év alatt nem is kértünk, de nem is adtak onnan fölülről semmit.

Mondhatjuk, hogy nagy próba volt; de azért nem engedték a vihar játékaának kincsekkel már jó móddal megrakott hajónkat. Megtagadtunk magunktól mindent s fordítottuk minden krajczárocskánkat a legnélkülözhetlenebbek földözésére; hagytuk tiszteletdíjainkat, — tervezett építkezéseinket jobb időkre, futottunk, fáradtunk s még 200 frtot kölcsönözni is kénytelenítettünk; de egy egész hazarészi vagyont, melynek e nembem párja bizonytal nem található édes hazánkban s még messzebb földön sem, a szelek játékaának odadobni — posztunkat elhagyni teljességgel nem láttuk helyén.

Megemlékezett estélyünkről, melyek egy évben sem voltak annyira sikerültek, mint az elmúltban és indítványozta, hogy a közgyűlés nyilvánítsa elösmérését azok részére, kik az estélyeken előadásokat tartottak.

Örvendetes tényként említette föl a vidéki körök és tegjaink számának gyors szaporodását. A múlt év eseményei között kiemelendőnek tartotta, hogy Grand Miklós, orsz. m. felügyelő egyletünket a múlt évben is szerencsésítette látogatásával.

Az egylet gazdasági ügyeit ösmertetve, jelenti főtitkár, hogy a minta-méhes igen jó karban van s a nyolcvant megközelítő számban betelelt családok, jelenleg is, igen jól állanak s így remélhetjük, hogy az 1888. évi rosz méz termés után jobb eredménynek örvendhetünk az idén. Ugyanitt említést tett, az egylet eczet-gyáráról, melynek számadása, a múlt év végével is, szép eredménnyel záratott le.

Az egyleti működés csilhatatlan tükre egyebek mellett, az előjáróság részéről kifejtett nagy mérvű levelezés;

ugyanis: a főtitkár 794, pénztárnok 187, alelnök 156, igazg. alelnök 451, összesen pedig 1182 levelet küldtek szét, egyleti ügyben.

Egyletünknek, a lefolyt év végéig 6 tiszteletbeli, 36 alapító, 358 rendes, 267 köri és pártoló tagja volt, összesen tehát: 667. Egyletünk leltár szerinti vagyona 4000 frtra megy.

Meleg hangon emlékezett meg főtitkár, az egylet mindazon tisztviselőiről és tagjairól, kik az elmúlt évben is oly odaadólag buzgókodtak a szép eredmény létesítése czéljából.

A múlt évben tartott választmányi ülések száma 14 volt, melyeken közel 300 határozat keletkezett. Elintézetlen ügy csak annyiban maradt, a mennyiben, néhány, tagsági díjjal hátrálékos tagja ellen, a behajtás iránti intézkedések megteendőek.

A főtitkárnak éljenzéssel fogadott jelentésére indítványozta Gamauf Vilmos, hogy a közgyűlés jegyzőkönyvileg nyilvánítsa köszönetet Szentgyörgyi Lajos főtitkárnak, ki oly páratlan, odaadó buzgalommal küzd az egylet és méhészet érdekében s kinek igen sokat kell köszönnünk az eddig elért fényes sikerért.

A közgyűlés éljenzéssel szavaz köszönetet a fáradhatatlan főtitkárnak.

Felolvastatott a pénztárvizsgáló-bizottság jelentése, mely szerint 1887-ről pénzmaradvány volt 2 frt 97 kr. 1888-ban bevétel 1146 frt, kiadás 1103 frt 13 kr, pénztári maradvány 1888 év végével 42 frt 87 kr.

A jövő évi bevételi előirányzat:

pénztári készlet 1888. évről:	42 frt 78 kr.
tagdíjakban bevérandó 1889-ben	700 „
hátrálékból bevérandó	220 „
mézből	100 „
mézeczetből	150 „
„M. kalauzok“-ért	60 „
méhekért	25 „
összesen	1297 frt 78 kr.

Kiadás:

„M. közlöny“ s egyéb nyomtatványok	300 frt.
méhész illetmény	80 „
irodai költségek	60 „
köztelken eszkozlendő munkákért	50 „
kölcsönök visszafizetve	150 „
hátrálékos tisztelet-díjak	600 „
egyéb költségek	50 „
összesen	1290 frt.

marad felesleg: 7 frt 78 kr.

Közöljük még Gebhardt Döme pénztárnok jelentéséből a következőket:

Az egyletünknek 8 évi létezése alatt volt

9819-91 bevételéből és

9777-04 kiadásából.

A munkásságunk és tevékenységünk eredményének kimutatása szempontjából kiemelendőnek tartom a következőket:

1. Összehasonlítva a „méhterményekre“ rovata alatt álló 198·87 kiadást a szemben álló „viaszért“ (4·10) és „mézért“ (447·87) rovatok alatti 451·97 bevétellel, eredményül 253·10 több bevételt találunk; mely miután méhesünk csak az utóbbi években lett eredményvárhatóvá, az utóbbi éveknek általános silányságánál fogva, eléggé kielégítő jó eredménynek vehető.

2. A méhekre (285) és telelési költségek (19·60) rovatok alatt álló 304·60 kiadás a szemben álló méheké-t rovat alatt álló 110·50 bevétellel, látszólag ugyan 194·10 több kiadást eredményez, de ha tekintetbe vesszük a köztelünkön levő 71 méhcsaládot, melyek 355 frt értéket képviselnek, akkor 160·90 több értéket lelünk; mely, főleg az 1887—88 évi rosz kitelelési viszonyokat, a midőn sok helyt egész méhesek elpusztultak, szintén eléggé kielégítő jó sikerrel való működést birunk kimutatni.

3. A mézeczet költség rovat alatti 77·47 kiadás a szemben álló mézeczet rovatbeli 97·10 bevétellel szemben máris 19·63 több bevételt mutat, melyhez a még készletben levő 1100 L. 275·0 értéket képviselő mézeczet-készlet hozzávéve, 294·63 értéket képviselő több eredményt nyerünk.

4. Az 1887. évi nyomtatványokra és kezelési költségekre rovat alatt 124·20, 2010 példány Méhészeti kalauzért felmerült költség szerepel, ezzel szemben Méhészeti kalauzokért befolyt 95 frt 45 kr.

E két összegnek összegegyeztetése ugyan még 28·75 több kiadásra enged következtetni, de ha ezen látszólagos több kiadást a még készletben levő 1692 példány kalauznak 507·60 értéket képviselő értékből kivonjuk, akkor 478·85 több értéket nyerünk eredményül.

Ezen 478·85, melynek befolyását egyleti pénztárunk biztosan várhatja, a Méhészeti kalauzt szerkesztő Albu József II-od alelnökünk ajándékának tekinthetjük, a menyében ő ezen jeles munkáját az egyletünknek dijtalanul felajánlotta.

Végre, ha egyletünknek vagyon állásáról szóló kimutatást megismerjük, akkor látni fogjuk, miszerint a 4246·76 egyleti vagyonunknak levonása után a befolyt 6935·14 összegből, kezelési és felügyeleti költségekre, szaklapokra, de főleg a Méhészeti közlönyünk fentartására és egyéb költségekre 2688·38 fordított.

Ha még tekintetbe vesszük azt is, hogy a 2688·38-ból a lapfenntartás — a kapcsolatos egyéb kiadások nélkül — egyedül 838·52-t emésztett fel, akkor az egyleti kezelési és fentartás, valamint az egyéb költségekre csak is 1824·86 esik, mi a 8 évi időszakra évi 228·11 átlagos költséget ad. A fenidézett adatok alapján, a 8 évi működésünk oly fényes eredménynek nevezhető, a minőt más egylet hasonló körülmények között felmutatni nem képes.

Ezen eredmény csak annak köszönhető, hogy az egyletet vezetői és intézői, tevékenységüket és munkásságukat, a méhészet iránti előszeretetből, az egész 8 évi időszak alatt, minden díjazás nélkül, fejtették ki.

Hogy egyletünk a 8 éves 2 cyklus leteltével kívánsá-

gához képest még fényesebb eredményt nem bírt felmutatni, még azon körülménynek is tulajdonítandó, miszerint tagjainak egy része a múlt évben még körülbelül 1900 frt-nyi — a számadásban sehol elő nem forduló tagdíjhátralékban volt.

Szentgyörgyi Lajos főtítkárt olvasta fel ezután „emlékezés“ ét elhunyt alelnökünk br. B á n f f y D á n i e l felett.

A lendületes hangon írott felolvasást, az idő rövidsége miatt, csak lapunk jövő számában hozhatjuk.

Ezután megválasztott négy választmányi tag, u. m. Choma J., Boér Sándor, Csiki Lukács és Turcsányi.

Az indítványok során Bodor László alelnök indítványozta, hogy a közgyűlés tüzzön jutalomtégeket méhészeti szakmunkákra, melyek az egylet lapjában lennének közlendők. Avval indokolta előterjesztését, hogy ez által az egylet eredményesen hatna a méhészeti ismeretek fejlesztésére.

A közgyűlés elfogadta ez indítványt és két jutalomra 50 frtot szavazott meg, s megbizta egyszersmint a választmányt, hogy megfelelő tervet készítsen s a végrehajtást eszközölje legjobb belátása szerint.

Csakugyan alelnök indítványozta, hogy az egylet, miután immár, hála az égnek, vagyoni viszonyai jobbra fordultak, a körök segélyezésével hasson oda, hogy mindenütt m i n t a m é h e s létesítsék. Első sorban a korondi m. kör részére két drb Bodorféle kaptár megküldését ajánlja.

A közgyűlés elfogadta az indítványt, s megbizta az elnökséget a további intézkedésre.

A gyűlés 6 órakor ért véget.

A méhtartás haszna közgazdasági szempontból.

III.

A méhek és a virány.

Már többször bebizonyított tény, hogy számos növénynek megtermékenyítését tényleg a méhek eszközlik.

Darvin, a híres angol természetbúvár, egy kísérlete alkalmával azt észlelte, hogy a méhek által megszállott 20 fehér lóhere fön, 2290 csiraképes mag termett; ellenben 20 behálózott fön, egyetlen mag sem termett.

A midőn az angolok a Chatam szigetekre (a nagy világtengeren) átvitték az almafát, a fák ugyan dúsan virágoztak, de termést nem hoztak, mindaddig, míg a méhekkel meg nem honosították.

Ebből látható, hogy a méheknek minő nagy feladatuk van s minő balgák, a kik a méhekkel szemben ellenszenves magatartást követnek!

A méhek, egyáltalában rovarok nélkül, rövid idő multán, virág, gabona és termést hozó gyümölcsfa nem lenne; legfeljebb virág nélküli növények, kanna mosó, vagy lófark, haraszt és moha földné a földet.

A méheknek közvetlen hasznuk számszerint is megállapítható.

Igy például: ha egy bizonyos területen 10,000 méhcsalád van, azok mindenikéből naponta átlag 10,000 méh kirepül, tehát összesen 100,000.000. Ha mindegyik méh naponta csak 4-szer repül ki: már 400,000.000 a kirepülők száma s 1000 röpnapon összesen 400,000,000.000. Ha mindenik méh kirepülési ideje alatt, átlag 50 virágot száll meg: 10,000 méhcsalád méhei egy év alatt 2,000,000,000.000 virágra szállnak, feltéve, hogy csak minden 10-ik virág termékenyül meg: akkor is, 200,000,000.000 megtermékenyült virágot nyertünk.

Ha most már 1000 termékenyített virág csak 1 krnyi hasznot, illetve értéket képvisel, akkor a 10,000 méhcsalád 1 évszak alatt 200,000 frt értéket képviselő hasznot hoz.

Mit ér egy életerejében álló hársfa, valamely méhes közelében? A hársfa, mint mondják, 100 évig elél használhatólag, 100 év után levágják s ha szép növése volt, megér 30 frtot is.

De mi hasznot hajtott ez a fa léte ideje alatt?

Tegyük fel, hogy csak a 20-ik évében kezdett virágozni s a méhek csak akkor kezdték szivni virágaiból a nektárt. Ha e fának 80 évig tartó virágzási ideje alatt 20 olyan év volt, melyben a virágok ki nem fejlődtek, vagy elfogytak: mégis maradt 60 évi virágzás, melyek ha csak közepesek is voltak és ha ezen 60 év alatt a méhek a fát csak 4 napig látoghatták meg s mindegyik napon 1 kg. mézet gyűjtöttek, 240 kg. méz lenne a fa utáni nyereség, mely, miután a hársfa méz különösen finom minőségű, megéri a 200 frtot.

Ezt a hasznot ha nem is 10 szer annyira, de bizonyára jóval többre lehet tenni.

Hogy a méhek virágdús helyről mily nagy mennyiségű mézet képesek begyűjteni: néha még méhésztől is csaknem lehetetlennek látszik.

Igy Br. Ambrózy Béla Temes-Gyarmatán az 1881 évi Magyar Méhben a méhtenyésztés jövedelmezőségéről azt mondja: „Az utolsó 11 évi gazdasági életnek példátlan küzdései közt. egyedül a méhészetnek köszönhetem, hogy Israel népe sátrait nálam fel nem verhetette. 1861. évben Veszprémben kis méhessel kezdtem, 1865. évben Temes megyébe jöttem, a hol 1870-ben 800 kaptár felett rendelkeztem, 1872. évben 1280-ra felszaporítottam. 1876. évben az előrajok átlag 10 kg. felesleget adtak.“

Grand Miklós 1865. évben 10 frt alaptőkével kezdett méhészkedni, 7 évvel később 240 méhcsaládja volt, melyek után 1871 évben 3500 kg. mézet és 150 kg. viaszt nyert, mely 820 frt jövedelmet hozott.

Selb Antal, félegyházi asztalos, 1865. évben egy 10 frtos méhcsaláddal kezdett méhészkedni, méhészetét 1878. évig lassanként fejlesztette, mely idő alatt 117 frt 17 krnyi kiadása és 1465 frt 98 kr. bevétele volt; mi bizonyára szép kamat, főleg ha tekintetbe vétetik, hogy ezen 117 frt 17 krnyi kiadás nem egyszerre, hanem 14 év folyamán lassankint keletkezett. Feltéve, hogy ezen költsége egyszerre merült fel, akkor a 14 évi 1465 frt 98 kr. jövedelme, még mindég évi 100 kamatnál több hasznot ad eredményként.

Gravenhorst Storberkshofban (Poroszországban) egy időben 125 méhcsaládja után 10,000 ű (5000 kg.) s a legsilányabb évben is 6000 ű (3000 kg.) pergetett mézet termelt.

A dél-brazíliai Rio grande do sul tartományban lakó Hanemann nevű német méhészt, egy 58,000 köb hüvelynyi hordóban elhelyezett családtól 150 kg. mézet kapott.

W. Ábrám német méhészt Paramattában (Ausztráliában, Dél-Uj-Walesben) 1883. évben 49 r o s z családtól 4000 ű (2000 kg.) mézet nyert.

A hihetlenség határáig hatol egy m. évi közlemény, mely szerint Dr. E. Guilmet Ausztráliában utazása alkalmával a tasmanai erdőkben 1887. évben egy 7 m. átméretű és 120 m. magasságu óriási Eukayptus fán 80 m. magasságban oly óriási méhcsaládot lelt, hogy 3500 kg. méz elvétel után, még mindig közel 1000 kg. üres építmény maradt vissza. E méhek feketék és dongó nagyságúak legyenek.

Mennyit kell szorgalmas dolgozóinknak a mezőt megjárniok, a míg ily nagy mennyiségű mézet képesek összegyűjteni, ha tekintetbe vesszük, hogy Wilson Sándor vegyész számítása szerint egy kg. méznek begyűjtésére mintegy 7,500.000 virágkehelynek való kiszipogatása szükségeseltetik.

Gebhardt Döme.

Neiszer rendszere.

Neiszer György, lugosi tanító, új munkával gyarapította méhészeti irodalmunkat. A könyv címe: „Die Zucht der Bienen (neue Theorie).“ Megjelent Lugoson, ára 80 kr.

Meg kell vallanom, ez a kifejezés: „neue Theorie“ felkeltette figyelmemet és midőn azt elolvastam: annál nagyobb kíváncsisággal fogtam a könyv tanulmányozásához, mert Neiszer rendszere, előttem mindeddig ismeretlen volt, s arról csupán annyit tudtam, hogy az eddigi, e l m é l e t i t ö r v é n y e k t ő l e l t é r ő rendszerét tekintélyes méhészek egy oly hamis fogásnak nevezték, mely a méhésztet előhaladása és fennállására, káros hatást gyakorolna, rendszerét egyhangulag elítélték és oly agyrémnek nevezték, mely kísérletre és további figyelemre nem is érdemes.

És Neiszer, egy ily éles bírálat ellenébe, mely a legtöbb szerzőt képes lett volna visszariasztani; Galilei-féle szívósággal szembe szál a közvéleménnyel és forgalomba bocsát egy oly könyvet, melynek már azért is kellendősége lesz, mert az ő, ugynevezett „agyrémei“ sok méhésztet kíváncsiságát felköltötték. Hogy Neiszer rendszere mily hasznára vagy kárára lehet a méhésztetnek? vagy éppen semleges lesz-e arra nézve? azt megmutatja a jövő.

A bevezetésben hat oldalon keresztül, Neiszer saját személyével foglalkozik. Mely becses anyagot nyújthat arra, hogy majdan tisztelőinek valamelyike életrajzát megírhasssa.

A mű előszó és bevezetésen kívül 96 oldalra terjed, három főrészből áll, u. m.: Első rész: elmélet. Második rész: gyakorlat, vagy a méhek kezelése. Harmadik rész: függelék.

Az elméleti rész négy fejezetre van felosztva. Az első

fejezetben, a méhtenyosztással és tenyésztőivel és a méh. egyedek ismertetésével; a második fejezetben, a méhcsalád belmunkálataival, a méhekkel való bánásmód, a méh-legelő, a méhek ellenségei és betegségeivel; a harmadik fejezetben, viasz- és sejtépítés, méh-petek és fiasítással foglalkozik.

E lapok szűk terét szem előtt tartva, ösmertetésemben csak a mű azon részére szoritkozom, mely a műméhészet eddig általánosan elfogadott kezelési rendszerétől eltér.

A negyedik fejezetben felemlíti a különböző méhlokakat, a többek közt ezt mondja: „A célnak megfelelőlag találunk még . . . ; — egy anyanevelő kaptárt, a melynek kissebb osztályzataiban több királynő egy időben megtermékenyíthető. (dem Zwecke entsprechend finden wir auch . . . ; — einen „Königin-Zuchtstock“, in welchem in kleinen Abtheilungen mehrere Königinnen zugleich zeit befruchtet werden können.) Ezen kifejezést azért láttam szükségesnek szószerint közölni, nehogy ama téves, kellőleg be nem bizonyított nézet emelkedjék felszínre, mintha az anyák termékenyülése a kaptárban is megtörténhetnék.

Ezek után saját kaptárát és annak készítését írja le. Neiszer kaptára, úgy méret, valamint beosztásában is, lényegesen különbözik a nálunk általánosan használatban levő kaptároktól. Mert álló kaptárainkban a mézür felül egy keret sort foglal el, a költő-tér az alsó részben két keretsorral van elhelyezve; ellenben Neiszer kaptárában, mely két egyenlő részre van osztva, a költő-tér a felső, a meztér pedig az alsó részben van.

„A kaptár, a mint Neiszer leírja, egy négyszögű ládához hasonlít, belvilága 60 cm. magas, 25 cm. széles és 53 cm. mély. Az első horony vagy véset (Nuth) a kereiek felvételére felülről számítva 12 mm. széles, 6 mm. mély, a második a felső résztől 28 cmtnyire, a harmadik 31 cmt. mind a két oldalon bevésedik. A pontosan követendő beosztás a következő: 12 mm. horony, 266 mm. oldalfal, — 12 mm. horony, 18 mm. oldalfal, — 12 mm. horony, 280 mm. oldalfal = 600 mm. = 60 ctm.“

„A második vésetbe egy 27 mm. vastag, 47 cm. hosszú, 26 cm. széles deszka tolatik be, mely mindkét vége szegőlécczel, (Hirnleiste) két oldala pedig 6 mm. széles és oly mély berovattal (eingefalzt) láttatik el, hogy a deszka alsó része a harmadik vésetig érjen. Közepén egy 10—12 □ cm. nagyságu nyílás is lehet, mely etetésre, anyásítás, vagy üvegharang kiépítésére szolgál.“

„Az ablakok aként készítenők, hogy a p. a felső ürt a második vésetig pontosan fedje; a még fedetlen ürt mindkét ablak alatt alkalmas deszkácskák által záratik el.“

„A röplyuk a homlok-oldal alsó részének közepén 10 cm. hosszú és 15 mm. magasra vágatik be.

„Két vagy négy összecsatolt kaptár úgy olcsósági szempontból, valamint sokoldalú előnyei miatt, melyet egyes kaptár soha sem nyújthat, előnyt érdemel.“ (Ezeknél azonban Neiszer a röplyukak elhelyezését aként ajánlja, hogy két szomszéd nép. kijárata a közfalat képező deszkán egymás mellé essék, akként, hogy a két családnak egy röplyuka és — deszkája legyen.)

„Ezen közös kijárat egy a közfalat képező deszkáig és a röplyukdeszkán alól 5 cmtnyire lenyúló, záró dugasz által zárható el. E dugasz fölébe egy deszkácska szegeztetik, azon célból, hogy a méhek a röplyukdeszkán vagy fölött össze ne repüljenek. Hogy mind a 4 család, bármely osztályba egyesíthető legyen, a harmadik közfal is ellátandó egy zárdugasszal, melynek néhány cmtnyire a közfalat képező deszkán alól kell lenyulnia. A méhek tájékozására a röp- és elválasztó deszkák, minden egyes nép számára, külön színre festendő.“

Az előadottakból láthattuk, mily lényeges átalakításokkal találkozunk Neiszer rendszerében; kaptárainak beosztása, kereteinek méretei eltérnek hazánk méhészei által elfogadott mérettől és míg mi általánosan oda törekszünk, hogy két szomszéd család kijáratát egymástól a lehetőségig távol helyezzük el: addig Neiszer azokat teljesen össze illeszti.

A negyedik fejezet továbbá tartalmazza a szerző rendszerét, hogy arról kellő képet nyújthassak: egész terjedelmében átvettem, nem akarva így a szerző rendszerét azon eshetőségnek kitenni, hogy az figyelembe vétel és minden további kísérlet nélkül elítéltessék. Sőt ellenkezőleg, alkalmat akarok nyújtani az általános érdeklődés felkeltésére, a kísérletezési hajlam fokozására, nemkülömben a szakavatottak részrehajlatlan bírálatainak kifejezésére.

A közügy érdeke multhatlanul feltételezi, megköveteli, hogy a felvetett eszme minden oldalról kellő megvilágításba helyeztessék, hogy aként, ama kérdés megoldásánál, megnyiben adhat e rendszer a méhészetnek lendületet, a habozás, kételkedés ki legyen zárva.

Lassuk tehát e rendszert a maga eredetiségében hiven:

Csiki János József.

(Folyt köv.)

A mi estélyeink.

Ha úgy vannak tisztelt ügyfeleink is s méhészeti dolgokkal, mint mi, hogy t. i. a legsekélyebbeknek vélt mozzanatok is alig suhanhatnak el nyom nélkül lelki szemek előtt; akkor nekem kötelességem folytatni méh. estélyeinkről való referádat. Hű tükrét adni azoknak, teljes lehetlenség, különösen ily szűk térrel rendelkezhető helyen, mint a mi Közlönyöcskénk. Éppen azért rá bizzuk azok kidomborítását olvasóink képzelőtehetségére. S megvagyunk győződve, hogy ha méjjére tekintenek e ténykedésünknek, szívesen osztozkodnak azon örömben, főlemelő tudatban, a mely itt közetlenül — a mi lelkünket, szívünket eltölti, az ezeken történő működéseink közben.

1888. decz. 15-iki (24.) számunkban lehoztuk estélyeink ismertetését éppen deczember 15-éig s annak végén meg is említettük -- ha jól emlékszem -- hogy Gebhardt Döme miféle tételről, hány alpont alatt fog értekezni s azzal vége.

Most tehát szíves olvasóink engedelmével készségesen folytatom.

Gebhardt barátunk igen szép dolgot cselekedett. Részben gyönyörködtek is ebben már ügytársaink „Lapunk” ez évi 1. 2. számából, s fogják olvasni a következőkből annak folytatását is; de azért még sem hagyhatjuk, e helyen se megemlítettlenül; s különösen elismerésünk nyilvánítása nélkül, e nagy gonddal s véghetetlen ügyszeretettel, igazában megcsinált dolgot. Hát könnyű neki különben, mert ha nem is „vasutyi”, de már tapasztalattal is, elmélettel is oly bő mértékben rendelkezik, hogy a ki még hozzá veszi a boldondulásig vivő méhészeti ügyszeretetet, ebbeli határtalan nemes szenvedélyét, szóval mindazon dolgoknak intézését, melyeket maga elé tűz, vagy kezébe tesznek le (mint pl. az egyl. pénztárosi ügy is); nem talál kifejezést az ember arra, hogyan mondja meg helyeslő, elismerő kijelentését. Sok ily ügytársat Egyletünknek!!

A decz. 22-iki estélyen Csiki J. József folytatta a 8-án megkezdett Neiszer új, német méh. könyvének ismertetését, — mely alkalommal Csiki barátunk igen szép számú társak jelenlétében azon véleményének is kifejezést adott, miszerint eltekintve attól a fikszá ideától, hogy „melegebb helyen van fölül a költőtér, mint alól s hogy az anyát teljességgel nem szükséges gátolni az alsó ürbe való lemenésében, mert úgy se megy le soha, s hogy e rendszerrel a molyoktól s holmi efféléktől inkább megoltalmazható az üres és félig-meddig telt lépek s maga a tér is, mint a világszerte használt Bodor-féle vagy dél-magyarországi s szóval a Berlepsch-féle rendszerű kezeléseknél, a Neiszer-féle (Neue theorie) igen sok szép dolgot tartalmaz, s megírójában egy talpraesett, praktikus méhészt tüntet fel. — S hogy azonban a kifogásolt passusok tárgyában se mondassék véghatározat, egy ily kaptárnak benépesítése s illetve kipróbálásában állapotodott meg az Estély. Csikinek pedig a német mű tüzetes ismertetéseért előismerő köszönet nyilvánított.

Decz. 29-én Wieder József szivargyártási tiszt, derék méh. kollegánk értekezett az idegen méhek ről. Sok kutatásra s illetve tanulmányra valló értekezésével mindvégig lekötötte az igen szép számmal összejött ó és új társak figyelmét. S habár nem egy a jelen levők közül teljes tudatával birt annak a sokféle néven nevezett áldott bogareknak, mégis jól esett hallani s illetve ismételtlen nyilvánítani a megizmosodottabb méhészek ama tiltakozását, hogy hagyjuk az idegent ott, a hol van, — annyival is inkább, mert annak is nagy része csak olyan. mint a rózsaméz, violaméz, rezedaméz, anizsméz, dinyeméz, ibolyaméz s b. stb. stb.-féle nevetséges elnevezések, s különben is higyjük el, hogy jó biz ez a mi méhünk, csak idő járjon szegények számára! Meg aztán félünk is kell egy kissé, mert nem éppen lehetetlenség, hogy a tetveket s más egyéb nyavalyákat úgy behozhatjuk az idegenekkel, miképp elhozták az amerikai Izabellával a fylloxerát, s Németországból a 60-as évek elején az alma ojtványokkal a a öldhernyót (Ceimatoxia brumatát); s nincs hatalom, a mely megmentsen csak egyiktől is.

1889. január 5., 12., 19., 26-án e sorok írója próbálkozott meg a dologgal. Hogy mi volt az estélyeken, arról fogalma igazában csak annak lehet, a ki maga jelen volt. Egy tág terem (az erd. gazd. egylet Mikó-palota első emeletén levő tágas irodája), a szó teljes értelmében zsúfolásig telve mindannyiszor nagy részben álló (mert nem volt már ülőhely) érdeklődővel, ügytárssal.

Valóban meglepő látvány, oly szép sereg méhészkedésre vágyó ifju ember egy csoportban! S észlelni aztán azoknak az elmondottakra irányított figyelmét, kiváló érdeklődését, csakugy lángolhatott arcunk, mint a miként keblünk, az örömtől, hogy ennyire sikerült végre is célunkat érni e nemes ifjuság megnyerésével.

Igaz, hogy nem éppen maguktól jöttek, hanem hozzájuk intézett írásos felhívásunkra; de mégis kiválóan jól esett lelkünknek, hogy e szép reményű fiatalság azon pár óra alatt is, melyben talán kissé mulatságosabb dologgal a heti fáradoalmak után, kipihenhetné magát, a komoly s hozzá nagyon szerény időtöltésben szívesen találja magát otthon. Ez ifjak az unitárius collegium, tanító-képezde és kolozsmonostori gazd. tanintézet, lelkész, néptanító és gazdasz-jelöltjei, kiknek mindannyijából egy-egy jövődöbeli lelkes méhészt apostol várható. Méltók, hogy neveiket e helyen megörökítsük; hadd lássák mások is, de ők maguk is, hogy már ez alkalomból egy erős erkölcsi elhatározással próbálkoztassuk meg őket az étellel szemben.

A l e l k é s z j e l ö l t e k: Gálffy Lőrincz, Józán Mihály, Kis Aladár, Gál József, Lőrinczi Dénes, Pázsint Mihály, Ekárt Andor, Józsa Miklós, Máté Lajos, Péter, Sándor, Vári Albert, Kádár Lajos és Koncz József, VIII. osztálybeli deák.

G a z d á s z o k: Choma Ödön, Dárkó Lajos, Kis Elemér, Baczony Kálmán, Elekes István, Diószeghy Dezső, Kerekes Dezső, ifj. Sándor Pál, Ruisz Antal, Vajna Antal, Szánthó Ákos, Czirmos Bálint, Bene József, Kis Ernő, Göncki Ödön, Szövérfi Lőrincz, Nagy Pál, br. Pöllnitz Oszkár, Szobotka János, Szobotka Dénes, Dénes Ödön, László Zsigmond, Jancsó Pál, Zsigmond Gyárfás, Szöcs Károly.

K é p e z d é s z e k: Asztalos József, Czirmai Árpád, Futó Lajos, Jakabfi Mózes, Bessenyei Boldizsár, Leövey Leo, Tana János, Benedek Aladár, Keresztes Károly, Molnár Aladár, Orosz Endre, Ágoston Béla, Csoma Zsigmond.

A rendesen megjelenni szokott 10—15 régi tagon kívül: Knöpfler Károly, Tamási János, Donáth Lajos, Jucho főmérnök, Hollitzer Nándor, Boér Sándor, Balázs Endre Gajzágó Antal, Heinrich József, id. Csiki József, dr. Veres Lajos, Ditrói József, Csizsár József, Gamauf Vilmos, Turcsányi Gyula.

Ugyan kell-e impozánsabb, tüntetészerűbb mozgalmat indítani meg ennél ahhoz, hogy egyl. területünkön a méhészet eszméje testté váljék! S pedig úgy látszik, hogy e lelkesültség mind-mind fokozódó mérvben növekszik.

E négy estélyek elsején lelkesült meleg köszöntéssel fogadtuk derék fiatal hallgatóságunkat, fölfejtven előttük,

hogy mily áldásos működés nyiland majd az életben számukra, ha megértik szavunkat. S szóval, néhány huzdító, lelkesítő eszmének felemlegetésével véljük elértnék ezt a hatalmasan beszélő körülményt. — Méhészeti előadásainkat teljesen az alfánál kezdtem, s folytatólag haladva, a négy estén csaknem az egész elméletet fölűnttettem, s végül bemutattam a Bodor-féle kaptárt és Neiszer-féle kicsinyített alakját, összehasonlítást téve azokkal a használatnál s beszélve ezután a nálunk gyakorlatban levő rendszeréről, mondhatjuk, hogy az érdeklődő hallgatóság figyelme annyira lebilincseltetett, hogy másfél óra eltelte után is készséggel maradtak volna társaságunkban. Csupa szem-fül mindannyi; ugy annyira, hogy ha ily közletről érdekelt fél nem volnék, véghetetlenül fölmagasztalnám az elért eredményt. De így csak azt mondom: hála istennek, hogy így van!

Szívemből éltetem a nemes ifjúságot.

Szentgyörgyi Lajos.

Barátságos ölekezés.

Tisztelt szerkesztő úr! Felette erőtlen tolmácsa vagyok a most lefolyt gyűlésezések előtti hangulatomnak, ha avval a megszokott frázissal élek, hogy láza s izgatottsággal vártam, (s hiszem, várta más méhés is), hogy a délmagyarországi méhés-egyletnek az országos egyesülettel való egyesülésének kérdése, ez a mi régi gordiusi csomok: miképen leendő megoldva?

Megvallom, nyughatatlan és bizalmatlan is voltam az eredmény iránt. Mert míg mi készültünk a várva várt testvéri ölelésre: addig némelyek zörgették a fegyvereket, melyekből csak a közelmúltban is, olyan sok vak töltés puffogott a hig levegőbe.

A forró testvéri ölekezés őszinteségének mi lehet fényesebb bizonyítéka, mint az, hogy a mi Priámunk, Troja falain ágaskodva, ijat pedzve, zárt kapukkal fogadta az ölelésre jövő csapatot s csak ugy akarta bebocsájtani, ha aláírják a feléjük nyújtott charta biaukát s annak-utána pedig meghajtvá magokat, illendő módon a járom alatt: lerakják minden utra valójukat is, nehogy valamiképen haza szökhessenek.

Én szeretem a jó ötleteket. Egy szellemdús élethe burkolt keserűséget is beveszem, meg is emészttem. De legkisebb okom sinez bámulni Tanosnak e legutóbbi allegorikus eszmeszűleményeit, melyeknél sokkal jobb házból valókat várunk s vártak különösen a délmagyarországiak, kiket véghetetlen zavarba hozott és gondolkozóba ejtett az allegorizáló, ha vajjon ők-e a kicsi halak, vagy az, a melyik a nagyot nemzette? Ők legyenek e a megverték, vagy az, a ki megtartotta a csatátért? Az első kérdésre feleljenek az ornithologusok; a másodikra a strategisták, Xerxes szellemétől a valóságos Moltkeig, akár melyik.

Inkább házasulandó párhoz hasonlítottam volna a két egyletet. Szívöl szeretik egymást. Meg merek esküdni, hogy igazi szerelem. Régóta epednek egymásért. Nem is volna semmi baj: de az anyós! A leendő anyós intézi a szerelmések dolgát, kutatja, hogy mivel fog a kéro ház-

tartáshoz járulni? Micsoda partie vagy? Mit beszél javadra a telekkönyv? Mert hát nem olyan világot élünk! A szerelemmel egymagára nem sokra mehettek. Aztán mi tűrés, tagadás, az anyós is csak valami, s neki jussa van arra, hogy jövőre gondtalanabb életre számítson.

Ekképen monologizáltam, magamra lévén az ülés-terem egyik zugában. Vártam a választmány egybegyűlését. „Lázás nyugtalansággal“ vártam: hadd jöjjenek már, határozanak. Mert arról volt szó, hogy a választmány ítéletet mondjon Tanos felett, menyiben teljesítette hivatását, mint titkár és szerkesztő? Marad Tanos, vagy Tanos megy?

Ambrózy báró, komoly méltósággal és nyugalommal lép a terembe, a Borszéky Soma kíséretében. Ő azaz ember, ki nem szokott vereséghez. Nem is gondol arra. Nyugodt, az erő tudatában. Nem reagál reá a termen kívüli sürgés, melynek Tanos a központja.

Végre összegyűltünk vagy tizenegyen. Ambrózy báró megnyitotta az ülést s hamarosan a dologhoz látott. Hibáztatta Tanost, hogy a közgyűlés programját az elnökség beleegyezése nélkül állította össze, kihagyva abból a legfontosabb pénzügyi dolgokat. Hibás eljárásnak nyilvánította, hogy épen akkor, midőn a két egylet közötti egyesülés már-már ténynyé vált: a „M. Lapok“ hasábjain sértegette a barátságosan közeledő, délmagyarországi méhés-egyletet, melynek egyesülését mindenki szűkeégesnek tartotta, óhajtotta. Felkérte a választmányt nyilatkozatra, ha vajjon helyesli-e Tanos eljárását, roszálja-e a lapszerkesztési módját, akarja-e Tanost mindezek után továbbra is titkárnak vagy nem?

Az elnök által feltett kérdések után egy pillanatra beállott nyomasztó csendet nagy zavar követte. E ragadós betegség ellen Tanos se volt ellátva elegendő árkánnummal. Tanos négy nyelven beszélt. Ő maga mondá, hogy mint választmányi tag, mint titkár, mint független lapszerkesztő s mint Tanos Pál-nak joga van külön-külön beszélni. De nem értettem mindent, a mit mondott. Valamikor olvastam egy kis gyűjteményt az érdekesebb sajtóhibákból. Ugy tetszett, mintha valami ilyen gyűjtemény hatása alatt szólott volna Tanos az ő híveibez.

Ambrózy félrevonult. Kijelentette, hogy csak a határozat kimondására fog visszatérni.

Képzeltetik önök, hogy ezután milyen elszánt harc kerekedett. Vámosy és Borszéki az Ambrózy áliáspontjáról szólva, Tanos ellen vitatkoztak. De a kidolgozott beszédek heves ostromát kelle kiállaniok. A recrimunecziók egész sorozata kerül elő. Olyan emberek, a kiket soha sem hallqtam szónokolni: Demosthenesé lettek a lelkesedés hatása alatt. Ludvigh N. János se volt kivétel. Midőn Tanos kifáradt, ő vette át a szót tőle. Tan a trójai háborúról is beszélt. A görögök be akarták lopni a falovat. De ők rajtakapták Kalkászt és Odissest a turpisságon. Ki lenne más az a két agyafurt ember, mint Ambrózy és Vámosy, kik egy követ fujnak. Semmi fa ló! Trója, marad Trója!